

“Career ROCKET: Respect, Opportunities, Choice, Knowledge, Equality and Training”

JUST/2015/RGEN/AG/ROLE/9706,

proiect co-finanțat prin Programul **RIGHTS, EQUALITY AND CITIZENSHIP (2014 -2020)** al **UNIUNII EUROPENE** în cadrul granturilor destinate susținerii proiectelor transnaționale pentru promovarea bunelor practici privind rolurile de gender și pentru depășirea stereotipurilor de gen în educație, formare și la locul de muncă.

FORMARE DE FORMATORI PENTRU EDUCAȚIA DE GEN ÎN ȘCOLI **Curs pentru cadrele didactice**

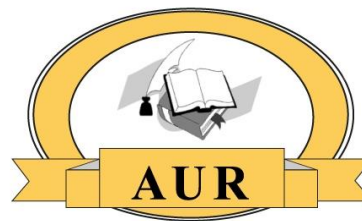

Scopul proiectului: promovarea armonizării abordărilor naționale privitoare la eliminarea stereotipurilor de gen în educație și de a crește varietatea opțiunilor de carieră pentru femei și bărbați (fete și băieți) contribuind astfel la o societate mai echitabilă și prosperă (<http://career-rocket.eu/ro/>).

Consortiul proiectului este format din 5 parteneri din patru țări ale Uniunii Europene: Fundația “Gender Education, Research and Technologies” (GERT) și Fundația “Gender Project for Bulgaria (Bulgaria); GTF – Initiative for Sustainable Growth” (CR); “4 ELEMENTS” (Grecia);

și

**“AUR” – Asociația Națională a
Specialiștilor în Resurse Umane**

“AUR” - ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A
SPECIALIȘTILOR ÎN RESURSE
UMANE

“AUR” - ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A
SPECIALIȘTILOR ÎN RESURSE
UMANE

“AUR” – Asociația Națională a Specialiștilor în Resurse Umane (România)

Este o organizație profesională, non-profit și neguvernamentală cu o vastă experiență în derularea activităților de formare, consultanță și consiliere în domeniul resurselor umane.

În decursul celor 20 de ani de activitate dedicată promovării conceptului de resurse umane în România, “AUR” – A.N.S.R.U. a derulat proiecte în cadrul unor parteneriate create atât la nivel național cât și internațional.

Activitatea noastră caută să răspundă nevoilor de dezvoltare profesională a cât mai multor categorii profesionale, punând accent pe informarea și educarea continuă în spiritul drepturilor recunoscute pe plan național și internațional și, nu în ultimul rând pe promovarea unui dialog efectiv și eficient între toți actorii sociali implicați.

Mai multe puteți afla pe: www.resurseumane-aur.ro

Descrierea cursului

Obiective:

Creșterea gradului de informare a cadrelor didactice privind problematica de gen

Creșterea capacității cadrelor didactice a integra problematica de gen în cadrul activităților didactice

Grup țintă: 180 de cadre didactice, vor participa la 6 cursuri de câte două zile în perioada septembrie 2018 – februarie 2019.

Descriere: Cursul vizează problematica de gen din trei perspective: a procesului de formare (învățarea adulților), a conținutului (conceptele de bază asociate problematicii de gen) și a metodei de abordare (promovarea educației de gen în școală).

Respect	R		R	Respect
Opportunities	O		A	Alegere
Choice	C		C	Cunoaștere
Knowledge	K		H	Hotărâre
Equality	E		E	Egalitate
Training	T		T	Training
			A	Angajare

Cadrul instituțional: Strategia Națională

Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES)

- Instituție publică aflată în subordinea Ministerului Muncii și Justiției Sociale, care promovează principiul egalității de șanse între femei și bărbați. ANES își propune combaterea tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex precum și eliminarea violenței în familie.
- Funcțiile îndeplinite de ANES sunt de reglementare, de elaborare a strategiei naționale în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați, de control, de armonizare a legislației interne cu cadrul juridic european și de reprezentare a Statului Român, în acest domeniu, atât pe plan intern cât și pe plan extern.
- ANES este însărcinată cu coordonarea implementării **Convenției de la Istanbul** (Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice) și a CEDAW (Convenția ONU privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor).
- <http://anes.gov.ro/>

Strategia națională în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2014-2017 menționează educația, mai precis “combaterea stereotipurilor de gen din sistemul de învățământ” ca una din ariile principale de intervenție. Direcțiile de acțiune preconizate la nivelul de intervenție "**Educația**" vizează "**combaterea stereotipurilor de gen din sistemul de învățământ**" prin:

- a) Realizarea unor analize la nivelul unităților de învățământ preuniversitar cu privire la perspectiva de gen în educație;
- b) Organizarea unei campanii de sensibilizare și informare în rândul elevilor din învățământul preuniversitar în vederea creșterii gradului de conștientizare și informare a acestora cu privire la semnificația și importanța respectării dreptului la nediscriminare și egalitate de șanse pentru toți;
- c) Valorificarea concluziilor și propunerilor studiilor existente în domeniul promovării perspectivei de gen în educație;
- d) Includerea în cadrul setului complementar de criterii de evaluare externă a calității unităților de învățământ a unor criterii privind egalitatea de șanse între femei și bărbați;
- e) Dezvoltarea de activități de formare continuă a cadrelor didactice în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați (programe de formare continuă, alte activități de dezvoltare profesională și personală).

Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și tratament între femei și bărbați și prevenirea combaterii violenței domestice pentru perioada 2018-2021 (aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 365/24.05.2018) prevede, pentru aria de intervenție **Educație** două obiective:

- a) Creșterea gradului de conștientizare a copiilor și tinerilor cu privire la prevederile legale din domeniul egalității de șanse între femei și bărbați;
- b) Combaterea stereotipurilor de gen în rândul tinerilor;

Măsuri de intervenție:

- a) Includerea în programa școlară a unor noțiuni privind violența de gen și egalitatea de gen
 - b) Integrarea perspectivei de gen în manualele școlare
 - c) Organizarea de campanii de informare și sensibilizare în rândul elevilor și studenților
- cu privire la semnificația și importanța respectării dreptului la nediscriminare și egalitate de șanse între femei și bărbați,
 - cu ocazia zilei de 8 mai, Ziua Egalității, evenimentul Săptămâna Egalității de șanse între femei și bărbați.
 - pentru încurajarea alegerii unei cariere în domeniile STEM și TIC
- promovare a rolului și importanța dezvoltării abilităților non - cognitive la adolescenți -
- cu accent pe eliminarea stereotipurilor, prejudecăților și a tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor și a fetelor, inclusiv a formelor de discriminare multiplă cu care se confruntă femeile și fetele cu dizabilități.

PROCESUL FORMĂRII: Caracteristicile formării adulților

Proiectarea învățării pentru adulți trebuie să țină cont de o serie de caracteristici specifice:

Disponibilitatea pentru învățare:

scopuri clare
alegere liberă,
experiența anterioară

Motivația pentru învățare:

internalizată

are la bază nevoi individuale

utilitate

atmosfera de încredere reciprocă

experiențe reușite

Învățarea de a învăța:

auto-direcționată

responsabilitate pentru propria învățare

auto-evaluare

Climatul invatarii:

Deschidere pentru comunicare

Asteptari impartasite

Mediu confortabil

Atmosfera impartasita cu cei din jur

Formarea trebuie să vizeze formarea competențelor în mai multe direcții: cunoștințe, atitudini, abilități și deprinderi.

Practic, procesul de învățare trebuie să urmărească atingerea unui set de obiective pe patru planuri:

- cognitiv (cunoștințe)
- psihologic (atitudini)
- social (abilități)
- acțional (deprinderi).

Să le luăm pe rând:

Termenul de **cunoștințe** face referire la informații noi despre un anumit subiect, o perspectivă suplimentară asupra subiectului și o conștientizare creată în timpul procesului de învățare. Ca formator este necesar să verifici faptul că informațiile cerute sunt relevante și utile (**planul cognitiv**);

Atitudinile se referă la schimbarea punctului de vedere, a percepției sau a opiniei asupra unui anumit subiect. Această schimbare trebuie să fie pozitivă pentru îmbunătățirea procesului de învățare. Atitudinea va permite, de asemenea, participanților să facă față factorilor care îi pot influența și care să îi ajute să înțeleagă și să accepte, în ultimă instanță schimbările implicate (**planul psihologic**);

Abilitățile se referă la know-how-ul tehnic. Aceste abilități pot varia de la managementul resurselor umane la gestionarea comportamentului. Îmbunătățirea abilităților reprezintă nucleul formării orientate spre performanță. În acest caz, indicatorii de performanță sunt corelați cu evaluarea nevoilor de formare, cu timpul, cu dezvoltarea curriculei, cu monitorizarea formării și, în final, cu evaluarea formării și ceea ce urmează după (**planul social**);

O **deprindere** reprezintă schimbarea comportamentului care are loc ca urmare a obținerii unor cunoștințe și abilități. Învățarea va fi mai eficientă dacă formarea urmărește învățarea participativă. Această abordare necesită ca formarea să se desfășoare folosind metode participative și materiale de instruire adecvate și relevante (**planul acțiunii**).

Etapele procesului de formare:

Analiza situațională

Grupul țintă

Evaluarea nevoilor de formare

Formularea obiectivelor

Metode de formare

Proiectarea programului de formare

Monitorizare și evaluare

CONȚINUT:

Egalitatea de gen

Concepte cheie

Perspectiva de gen Orice subiect poate fi abordat din diverse perspective. Perspectiva de gen se referă la examinarea tuturor aspectelor referitoare la impactul potențial asupra femeilor / bărbaților, în cazul unei decizii, unei strategii, unui program etc.

Integrarea perspectivei de gen în educație Educația adecvată la nevoile de învățare diferite ale fetelor și băieților, cu scopul de a le asigura acestora șanse egale de dezvoltare. Educația în sine oferă oportunități reale de a contesta stereotipurile de gen și are rolul de a juca un rol-cheie în formarea egalității de gen și în generarea schimbării

Genul Diferențele construite din punct de vedere social și cultural între bărbați și femei; diferite de sex, care se referă la diferențele lor biologice. Construcțiile sociale variază în funcție de culturi, religie, învățături și timp.

Sexul Diferențele biologice și fiziologice dintre bărbați și femei, determinate de natură. Este un aspect universal și nu poate fi schimbat.

Construcțiile sociale de gen Modul în care societatea valorizează și atribuie competențe, roluri și responsabilități femeilor, bărbaților, fetelor și băieților. Această diferențiere creează diviziunea de gen a muncii și determină diferențele în ceea ce privește accesul la beneficii și luarea deciziilor, care la rândul lor influențează relațiile de putere și întăresc rolurile de gen. Acest lucru se realizează la diferite niveluri de socializare a genurilor: în familie, religie, educație, cultură, social și mass-media.

Roluri de gen Rolurile de gen reprezintă roluri sociale ale indivizilor, care includ seturi de acțiuni așteptate, asociate percepției generale a masculinității sau feminității la nivel de societate, considerate specifice unui anume sex. Rolurile de gen confirmă percepția față de o persoană, îi validează identitatea de gen în fața celorlalți.

Diviziunea de gen a muncii Se referă la diferitele tipuri de muncă pe care bărbații și femeile le fac ca o consecință a socializării și modelelor de muncă acceptate într-un context dat. Normele de gen definesc modul în care fiecare societate împarte munca între bărbați și femei, băieți și fete, în funcție de rolurile stabilite social.

Sterotipuri Generalizări, percepții schematice și rigide asupra trăsăturilor și a personalităților care se atribuie membrilor unui anumit grup, care sunt transferate și aplicate într-o manieră rigidă fiecărui membru al unui anumit grup.

Stereotipul este o interpretare subiectivă a realității, care la nivel comportamental duce la **discriminare**, iar la nivel de atitudine la **prejudecată**, care reprezintă o atitudine negativă față de fiecare individ dintr-un grup.

Prejudecăți Tipuri specifice de atitudini caracterizate printr-o poziționare relativ permanentă, subiectivă (pozitivă sau negativă) față de anumite entități (grupuri, naționalități, indivizi, instituții...) sau ca judecăți care:

- nu sunt bazate pe argumentări logice și factuale,
- sunt rezistente la schimbare,
- sunt caracterizate printr-o componentă emoțională puternică

Discriminarea de gen Directă - tratarea femeilor mai puțin favorabil din cauza a ceea ce sunt

Indirectă - apare atunci când o dispoziție, un criteriu sau o practică aparent neutră ar pune o femeie/fata în dezavantaj în comparație cu un bărbat/ băiat, cu excepția cazului în care această prevedere, criteriu sau practică este justificată în mod obiectiv de un scop legitim și mijloacele de realizare a acestui obiectiv adecvate și necesare

Multiplă - mai multe cazuri de femei rom, de exemplu: sunt discriminate atât ca membrii ai grupului etnic cât și ca femei

Egalitate de gen Rolurile de gen reprezintă roluri sociale ale indivizilor, care includ seturi de acțiuni așteptate, asociate percepției generale a masculinității sau feminității la nivel de societate, considerate specifice unui anumit sex. Rolurile de gen confirmă percepția față de o persoană, îi validează identitatea de gen în fața celorlalți.

METODA DE ABORDARE: Promovarea educației de gen în școală

Dimensiunea de gen a educației

Abordarea integratoare de gen a educației prevede introducerea dimensiunii de gen în sistemul de învățământ. Abordarea de gen ține cont de diferențele de gen la efectuarea analizei sistemului de învățământ și elaborarea politicilor respective. Prin dimensiunea de gen se presupune analiza impactului influențelor sistemului de învățământ asupra dezvoltării băieților și fetelor, conștientizării de către aceștia a propriei identități de gen, alegerii idealurilor și scopurilor vitale.

Objective:

- Încurajază interesul exprimat atât de băieți cât și de fete pentru știință și inovație;
- Propune exerciții de sensibilizare asupra problematicii de gen;
- Valorizează reușitele contemporane pentru o anumită disciplină;
- Pomovează cunoașterea realizărilor femeilor reprezentative în domeniu;
- Valorifică “anecdotele” din spatele experimentelor și descoperirilor științifice sau ale evenimentelor esențiale care definesc istoria disciplinei;
- Pune accent pe descoperiri, experimente, inovații, evenimente etc. cu impact asupra vieții de zi cu zi, pe aplicațiile pe care acestea le au în viața de zi cu zi, pe modul în care utilizarea lor influențează viețile de zi cu zi ale oamenilor;

Accent:

- Conținutul de gen al activităților, sarcinilor;
- Dimensiunea de gen a metodelor folosite în derularea activităților;
- Implicarea băieților și fetelor (preferințe, suport pentru unul din genuri etc.);
- Luarea în considerare a experiențelor fetelor și băieților și posibilitatea oferită acestora de a-și împărtăși propria experiență;
- Evaluarea cunoștințelor / participării fetelor și băieților;
- Distribuirea rolurilor;

Teme cu potențial de gen:

Egalitatea de gen

Rolurile tradiționale ale femeilor și bărbaților în familie și societate

Imaginea actuală a femeilor și bărbaților în literatură, mass-media și în societate

Femei: oameni de știință, scriitori, artiști, personalități publice

Violența de gen

Inegalitatea de gen pe piața muncii

Stereotipuri de gen și dezvoltare profesională

Relațiile dintre femei și bărbați în familie și societate

Principiile comunicării (scrise și orale):

1. Asigurați-vă că atât femeile cât și bărbații sunt reprezentați
2. Evitați stereotipurile
3. Evitați formulările care pot exclude o categorie sau alta
4. Folosiți formule de adresare egale
5. Creați un echilibru din punctul de vedere al genului
6. Promovați egalitatea de gen utilizând formule de adresare adecvate

Acest material a fost produs cu sprijinul financiar al Programului Drepturi, Egalitate și Cetățenie al Uniunii Europene.

Responsabilitatea privind conținutul acestui material aparține în totalitate consorțiului de ONG-uri coordonat de GERT și nu reprezintă, în mod necesar, punctul de vedere al Comisiei Europene.

